ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5938 ՅՈՒԼԻՍ 29 / 11 ՕԳՈՍՏՈՍ 1905 ՈՒՐԲԱԹ 10 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1323 ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5938

درعليه غلطه ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆր.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փօստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄԸ

Ատեն մը ազգերը իրարու հետ կը մրցէին զինուորական զէնքով, կը յափշտակէին իրարու ձեռքէ երկիրներ, ստացուածքներ եւ նիւթական ամէն տեսակ հարստութիւններ։ Բայց բաւական ժամանակ է որ մրցումը տարբեր հանգամանք առած է։ Զէնքի տեղ ճարտարարուեստը կը գործէ, ռազմագիտութեան տեղ՝ տնտեսական գիտութիւնը։ Փոխանակ հպատակ շահելու՝ յաճախորդ վաստկիլ կ'ուզեն, եւ փոխանակ տարածքի՝ ապրանքի գին կը ջանան ձեռք ձգել։ Աշխարհակալութեան տեղ շահաստանի հետամուտ են, եւ արժանապատուութեան խնդիրներէ աւելի նիւթական շահու հոգերը կը գործեն հիմա։ Գաղթային բոլոր աշխարհակալութեանց բուն նպատակն ալ այս է։ Առեւտրական պայմանագիրներու առթիւ կիրարկուած դիւանագիտական նուրբ ձեռքերը տարբեր նպատակ չունին, բայց միայն շահիլ, դրամ շահիլ եւ կարելի եղածին չափ աւելի դրամ շահիլ։

Բայց որովհետեւ շահելու համար պէտք է ծախու ապրանք ունենալ, եւ ծախու ապրանքն ալ կամ երկրագործութենէ ու իր յարակից ճիւղերէն ձեռք կը բերուի, եւ կամ ձեռագործէ, բոլոր ազգերու եւ իրենց կառավարութեանց գլխաւոր հոգածութիւնն է ձեռքի տակ ունենալ աւելի առատ նախնական նիւթ եւ բանուած կամ արուեստագործուած ապրանք։ Արդ, թէ՛ մէկը եւ թէ միւսը առատօրէն ունենալու համար հարկաւոր է տրամադրելի ունենալ կամ ընդարձակ շահաստան ու կամ առեւտրական նպաստաւոր պայմանագիրներով իր վաճառքներուն առջեւ բացուած շահաստաններ։

Անգլիացիք ու Ֆրանսացիք արեւմտեան ազգերու մէջ ամէնէն աւելի կանուխ զարգացած ազգերը ըլլալով՝ երկար ատենէ ի վեր ձեռք բերած էին աշխարհի տարբեր հինգ մասերուն մէջ միանգամայն՝ այդ երկու տեսակ շահաստանները, եթէ ոչ հաւասարապէս, գոնէ իւրաքանչիւրը իրենց նախասիրութեան եւ նախաձեռնութեան չափով։ Այնպէս որ իրարու ձեռքէ յաճախորդ խլելու կամ իրարու ապրանքին նմանը շինելով՝ մէկը միւսին շուկան յափշտակելու պէտք չէին ունենար։ Աշխարհ բոլոր վարժուած էր այն ինչ տեսակ ապրանքին անգլիականը լաւ գտնելով անկէ գնելու եւ այն ինչին ֆրանսականը լաւագոյն է ըսելով զայն առնելու։

Բայց ահա ուրիշ ասպարէզներ ալ մէջտեղ ելան. Գերմանացիք եւ Ամերիկացիք, չհաշուելով Պելճիքացիները, Հոլանտացիները եւ այլ փոքր ազգերը։ Գերմանը 1870էն, Ամերիկացին քաղաքացիական պատերազմին յաջորդող տարիներէն ի վեր՝ կարծես յանկարծ արթնցան եւ արհեստական վաճառականութեան ու ճարտարարուեստութեան մէջ այնպիսի զօրաւոր ոյժ մը առաջ բերին, որ Անգլիացին եւ Ֆրանսացին մնացին պարտաւորուեցան, տեսնելով իրենց դէմ այնքան զօրաւոր մրցում մը, որ ո՛չ առաջուց տեսած էին եւ ոչ ալ կրնային երեւակայել։

Այդ օրէն ի վեր տնտեսական ահաւոր մրցում մըն է սկսած աշխարհքի վրայ։ Տակաւին խօսքը չենք ըներ Ճափոնի, որ դեռ նոր յայտնուեցաւ աշխարհի՝ իբրեւ մեծ ազգ, եւ որ պիտի կրնայ մօտաւոր ապագայի մը մէջ առաջնակարգ ոյժ մը տնտեսական մրցակցութեանց կաւանին վրայ։ Ուրեմն հիմա աշխարհի վարողն է գլխաւորապէս այս մրցման ոգին, ինչպէս երկրագունդը կենդանի պահողն է արեւակը։ Ազգեր ու անհատութիւններ ինչ ալ գործեն, ինչ անունով ալ գործեն, բուն ներքին շարժառիթը՝ այս մրցման ոգին կամ շահու պայքարն է, հացի խնդիրն է։ Այդ պատճառաւ է որ այնչափ նորանոր գաղթավայրեր ձեռք բերին. Ամերիկացիք Փիլիպպեանները գրաւեցին եւ Գերմանացիք՝ Քիաուչէաու։ Ֆրանսացիք Մատակասքարի տէրերն եւ Անգլիացիք Թրանսվալին ու Օրանժի նուաճեցին։ Դեռ չենք յիշեր ուրիշ բազում գաղթային ծաւալումները, զորս հետզհետէ ըրին թէ՛ այդ եւ թէ ուրիշ եւրոպական ազգեր մրցման այդ ոգւով՝ զանազան տեղերը։

Նոյն իսկ ներկայ ռուսաճապոնեան պատերազմը ուրիշ բան չէ, բայց եթէ արեւմտեան այդ մրցման արդիւնքը, թէեւ արտաքուստ քաղաքական գոյն առաւ եւ զինուորական գործողութեանց յանգեցաւ։ Բուն պատճառը Մանչուրիան էր, որուն տէրը եղողը Չինաստանի վրայ մեծ ազդեցութիւն մը կ'ունենար եւ 400 միլիոննոց այդ երկրին առեւտրական հրապարակը իրեն կը սեպհականէր։ Ռուսները ուզեցին այդ արօրը վար դնել, քանի որ անգամ մը յափշտակած էին, բայց Ճափոնները չթողուցին անոնց մարսել զայն։ Եւ ահա պատերազմ առաջ եկաւ։

Դարձեալ նոյն այդ տնտեսական մրցման մէկ հետեւանքն է Մարոքը, ուր կը յուսային Ֆրանսացիները խաղաղաւէս Մարոքի ձեռքին տակ մտնել եւ ուզածնին պէս շահագործել, բայց Գերմանները նախանձեցան եւ դիմադրեցին։ Ահա առկէ ալ՝ Մարոքի խնդիրը։

Այսպէս այսօր աշխարհի վրայ բան մը չդառնար, որուն առանցքը տնտեսական մրցումը կամ աւելի պարզ խօսելով՝ նիւթական շահը չըլլայ։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԲԱԲԵՐԴԷ

Նոր գործարանի մը հիմնումը.— Տարեկան հանդիսութիւն մը եւ դպրոցական հանդէսներ.— Առաջնորդարանի վերանորոգութիւնը։

Բաւ է որ անգամ մը Բաբերդցիի մը հետ խօսելու ձանձրոյթը յանձն առնէք, պիտի համոզուիք իսկոյն թէ Բաբերդցիին համար իր քաղաքը մէկ հատիկ է ամէն տեսակէտով։ Բաբերդի հրապարակը անմրցելի եւ անզուգական շահաստան մըն է, եւ Բաբերդ անհման վայր մը իր օդովը, ջուրովը, մարդոցմովը եւ բերքերովը։ Հոգ չէ թէ փողոցները անմաքրութենէ չանցուին, գիւղական բարքերը անտեղի խեղկատակութիւններ ըլլան։ Անգիր չէ թէ հինգ տնուորէ թաղի մը մէջ առանցքինգ կուսակցութիւն եւ 25 փարալի պիւտճէով ծխկրցէն թաղ մը Բաղէշէի մը միլիոններէն աւելի հարուստ նկատէ իր դանձանակը։ Եւ յետոյ առաջին հեթոսքողական միութեան ձեռնարկը չէ՞ որ Բաբերդի ուսուցիչները գրին... Բիւրակնի մէջ։ Մինչ որ, ծարէը անպէս, անհպատակ կը հոսի, կ'երթայ, բայց ի ամառուան մէջ ծրի լոգարան ըլլալէ փողոցի առոհականներուն, ու Բաբերդցին իր թանձրակուռ ալիտաւութեան իբր կենդանի յուշարար, չորս հատ ապխտակներով յարմարցուած անուակ (չարխ) մը միայն քո՛րդ զետեղած էր անոր եզերքը՝ շոյլ մնալու յատուկ, եւ քանի մը հատ բրածոյ դդութեամբ ջրաղացներ։

Այս յետադիմականութեան պատճառներն են գինեմոլութիւն, թղթամոլութիւն եւայլն, որով Բաբերդի մէջ անկարելի է ցոյց տալ հեռատես հարստութիւն մը։ Անցնինք առկայն մեր ըսելիքին։ Անցեալ տարի քանի մը հարուստներ,— մեծ մասամբ դրամի—ընկերակցութեամբ, Ճարտարին եղբայրք հին ջրաղացներէն մէկը գնեցին եւ ալիւրի ընդարձակ գործարան մը շինեցին, Եւրոպայէն գործիքներ բերել տալով։ Ջրանցքին գլուխ ելլելու եւ յաջողելուն համար ոչ ոք կար յուսացող, բայց հակառակ ընդհանուր յուսահատութեան, ջրաղաց-գործարանը մարտէն սկսեալ կը բանի օրական 350 քիլէ (24 օխա մէկ քիլէն) ցորեն աղալով մաղելով, որ կ'արտածուի գլխաւորապէս Տրապիզոն եւ շրջակաները։ 2-3000 ոսկիի կանգնուած այս շէնքին վարպետն է Ամասիացի Պ. Յակոբ Մուրատեան որ ինք կը բանեցնէ այժմ ամառթաւոյ։ Առաջին քայլն էր աս։ Աստ յաջողութենէն քաջալերուած ուրիշ հին ջրաղաց մըն ալ, աւելի լաւ դիրքի մը վրայ, մտադրութիւն կայ գործարանի վերածել։

* *

Իբրեւ Թղթակցի պարտականութիւն այս քանի մը տողերը չեմ ուզեր փակել այս տարուան կրթական հանդէսին վրայ քանի մը խօսք չարձանագրած։ Երկսեռ վարժարանաց տարեկան քննութիւնները, որ սկսած էին յուլիս 4ին, աւարտեցան 13ին։ Այս տարի Վսեմ. գայմագամ Ալի Նէվզէտ պէյ, զինուորական հրամանատար Առիֆ պէյ եւ Թուրք վարժարանաց Տեսուչը, քննութեանց 3րդ եւ 4րդ օրերը հաճեցան պատուել Մեսրոպեան վարժարանը, իրենց ներկայութեամբ, եւ պատշաճ ընդունելութեամբ ու պատուով մեծարուեցան առաջնորդ Ս. Հօր կողմէ եւ դաս ապաւորութեան տակ մեկնեցան։ Ամսոյս 17ին ալ աշակերտներու մրցանակաբաշխութեան եւ հինգ աղջիկ եւ վեց մանչ շրջանաւարտներու վկայականաց բաշխման առթիւ, առաջին անգամ ըլլալով Բաբերդի համար, յատկապէս պատրաստուած յայտագրի մը համաձայն, գեղարուեստական հանդէս մը սարքուեցաւ։ Ճառերու, արտասանութեանց, երգերու, ներկայացուցութիւններու ամփոփ բայց հաճելի ներդաշնակութիւն մը կը ձեռնէր։ Սկսուած ըլլալով «Հայր մեր»ով եւ Համբարձ քայլերգով, փակուեցաւ Ս. Հօր կողմէ շրջանաւարտներուն ուղղուած աղօթ եւ ազդուիչ մէկ խրատականով ու Պահպանիչով։

Կ'արժէ յիշատակել նաեւ թէ Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետի ջանքով վերանորոգուեցաւ կարճ ժամանակի մէջ քաղաքիս հին եւ մին Առաջնորդարանը, 2-3 սենեակներու յաւելումով, ինչ որ չէին հաճած ընել դոյզն Առաջնորդները։ Յարդ միակ սրահ մը կը ծառայէր ամէն բանի. այժմ դիւանատուն, ննջարան, խորհրդարան, ընդունելութեան սրահ, բոլորն ալ իրենց առանձին սենեակները ունեցան, եւ Առաջնորդարանը իրեն վայել պատշաճ դիրք մը առաւ։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՂԹԱԿԻՑԸ

Բաբերդ

ԾԱԽՈՒ ԿՂԶԻ.— Մեծ կղզին, որ հանրածանօթ է իր ճագարներով եւ անպաշ մուկերով, պիտի ծախուի ամէնէն աւելի գին տուողին։ Տէրն է Անգլիացի մը, Պ. Բէյլ, որ Ամերիկա քաշուած է հիմա։ Կղզին 900 ակրեան տարածութիւն ունի եւ մարդաբնակ եղած չէ։ Իր վերջին բնակիչը, ճգնաւոր մը, ձուկով եւ ճագարով կը սնանէր։

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Վիճակահանութեան մեծ պարգեւը.— Տենդոտ սպասում.— Դպրոցական քննութեանց շուրջը.— Խե՜ղճ քննիչներ։

Որո՞ւ պիտի ելլէ միլիոնը։ Աս էր այն հրատապ հարցումը զոր ամէն ոք իրարու կ'ուղղէր, մինչ ժամերը յամրօրէն կը սահէին ու դեռ բաւական ատեն կար Լօթըրի տը լա Բրէսի վիճակահանութիւնը քաշուելու համար։

Ամէն ոք մեծ պարգեւին վրայ կ'երազէր, խորհելով թէ ինչու ինք չպիտի շահէր։ Զօրաւոր երեւակայութիւն ունեցող մարդիկ օդային դղեակներ կը կառուցանէին իրենց մտքին մէջ, ամէնէն համեստ ընտանեկան յարկերը իսկ պահ մը յուսով կ'օրօրուէին, որոնք տարտամ բարեբախտութեամբ մը լուսաւորուած։ Տենդոտ վիճակի մը մէջ կը գտնուէին նոյն իսկ անոնք որ փոքր հաւանականութիւն մը ունէին բաղդէն նպաստաւորուելու, որովհետեւ ամէնէն կարօտ մարդիկն ալ քանի փրանքնոց բախտաթուղթին մէկ քառորդ, մէկ վեցերորդ եւ մէկ ութերորդ մասը գնած էին։

Վիճակահանութեան քաշուելէն մէկ քանի օր առաջ, շրջուն վաճառորդները որոշեցին շահագործել հանրութեան անհամբեր սպասումը։ Ուստի, խեղճ եւ դիւրահաւան մարդոց տոմսերը ներկայացնելով՝ Սէնթ-Անթուանի միտալները ծախելու, որոնց համար կ'ըսէին թէ օրհնուած ու բաղդաբեր են։ Դիւրահաւատներու թիւը այնքան շատ էր որ միտալ ծախողները մեծ քանակութեամբ քշեցին անոնցմէ եւ առատ շահեր ըրին։ Մեծ պարգեւը այդ շրջուն վաճառորդներուն ելաւ։ Կ'երեւայ թէ Բարիզի պապական փոխանորդը շրջաբերական մը պիտի հանէ այս կրօնական շահագործումին դէմ, որպէս զի դիւրահաւատները չխաբուին նորէն, յառաջիկայ վիճակահանութեան առթիւ։

Այսքան տենդոտ սպասումէ մը յետոյ բնականաբար ամէն ոք կը ջանար ժամ առաջ ձեռք ձգել մեծ պարգեւին թիւը։ Ժամը առաջին առեն վաճառորդներ սկսան պոռալ։ Տպագրական մելան հոտող եւ տակաւին թաց եղող թուղթեր, որոնք շահող թիւերու ցուցակները կը պարունակէին, մէկ քանի վայրկեանի մէջ ձեռքէ ձեռք խլուեցան։ Ոմանք առնուած ցուցակներէն վար խոյանալով վաճառորդներուն ետեւէն կը վազէին։ Ու քիչ յետոյ գլուխները կը ցնցուէին յուսահատօրէն.

—Ահ բաղդ չունիմ եղեր, 77 ոսկին է, մինչ իմս ունիմ 43 ոսկին։

—Իսկ իմս 30 ոսկին։

Որքա՜ն անուրջներ կը ցնդին մէկ րոպէի մէջ։ Սակայն կը գտնուին մարդիկ որոնք նորէն մնացածին շահու մը կը կառչին, ու յոյսով.

—Պա՛հ, առաջին անգամն է որ կը քաշուի այս վիճակահանութիւնը։ Ինչէ՞ն յայտնի է որ յառաջիկայ անգամուն ես չպիտի շահիմ մեծ պարգեւը։

Մինչ ամբողջ Բարիզ եւ նոյն իսկ գաւառները դէպ ի անհեթեթ հարստութիւն մը պարգեւող վիճակահանութեան մը ուղղած էին իրենց նայուածքները, աւելի 75.000է աւելի թեկնածուներ կը պատրաստուէին քննութեանց, որոնք նմանապէս տեսակ մը վիճակահանութիւններ են, քանի որ ամէնէն արժանաւորը չեն որ վկայական կը ստանան։ 1900ի հետ բաղդատմամբ, այս տարի 16,000 հոգի աւելի ներկայացած են։ Քննիչները շուարած են եւ իրենք ալ չեն գիտեր թէ ի՛նչպէս հասնին այդ ամէնուն, մանաւանդ այս տաք օդերուն։ Քննիչները կ'ըսեն թէ չափէն աւելի է այդ թիւը։

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՀԻՆԱՒՈՐՑ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆԸ

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

Աթէնքի մէջ ամուսնոյն թոյլատրուած է մեռցնելու յանցաւորը։ Հռոմի մէջ ամուսինը, կնոջ դատաւորը, մահուան կը դատապարտէ զայն։ Այդ կրօնքը այնքան խիստ էր որ, մարդը իրաւունք չունէր նոյն իսկ կատարելապէս ներելու եւ զէթ ստիպուած էր արձակելու իր կինը։ Ահա տարօրինակ մտածուած եւ արդարացուած ընտանեկան կրօնքին առաջին օրէնքները։ Բնական զարգացումէն զատ, այս ամբողջական կրօնք մը, որ կ'ըսէ մարդուն եւ կնոջ թէ յաւիտեան միացած են, եւ թէ այդ միութենէն առաջ կուգան խիստ պարտականութիւններ, որոնց մոռացումը միւս կեանքի մէջ ամէնէն ծանր հետեւանքներու պատճառ պիտի ըլլար։ Ահա թէ առաջ եկած է հիներուն քով ամուսնական միութեան խիստ եւ սուրբ նկարագիրը եւ սրբութիւնը այն բարքերուն՝ զորս երկար ատեն պահեց ընտանիքը։ Ընտանեկան այդ բարոյականը դեռ ուրիշ պարտականութիւններ կը հրամայէ։ Կնոջ հնազանդիլ պէտք է կ'ըսէ, իսկ ամուսինին՝ հրամայել։ Անոնց երկուքին ալ զիրար յարգել կը պատուիրէ։ Կինը իրաւունքներ ունի, որովհետեւ օճախին մէջ իր յատուկ տեղը կը գրաւէ. կինն է որ առանձին է հսկել, որպէս զի չմարի ան։ Կինն է մանաւանդ որ պարտաւոր է սուրբ ըլլալ, որպէս զի մաքուր մնայ ան. օգնութեան կը կոչէ զայն եւ զոհը կը մատուցանէ։ Կինն ալ ուրեմն իր քրմութիւնն ունի։ Հո՛ն, ուր չկայ ան, ընտանեկան պաշտամունքը անկատար եւ անզօրացած է։ «Ամուսինէ զուրկ օճախ մը» ունենալը ամէնէն մեծ դժբախտութիւնն է Յոյնի մը համար։ Հռոմայեցիներուն քով, այնքան կարեւոր է կնոջ ներկայութիւնը զոհագործութեան մէջ, որ քահանան իր քրմութիւնը կը կորսնցնէ երբ կ'այրիանայ։ Ընտանիքին մայրը ընտանեկան քրմութեան այս մասնակցութեան կը պարտի անշուշտ այն յարգանքը, որով չդադրեցաւ երբեք զինքը շրջապատելէ յունական եւ հռոմէական ընկերութեան մէջ։ Այդ է պատճառը որ կինը իր ամուսնոյն տիտղոսը կը կրէ միեւնոյն ընտանիքին մէջ։ Ահա թէ առաջ կուգայ զանազան այն բառերը, զոր կինը կ'արտասանէր հռոմէական ամուսնութեան մէջ. Ubi tu Caius, ego Caia, բառերը, որ կ'ըսեն թէ տան մէջ եթէ հեղինակութեան հաւասարութիւն չկայ, գէթ արժանապատուութեան հաւասարութիւն կայ։ Գալով որդւոյն, տեսանք զայն որդին հօրը իշխանութեանը հնազանդ, որ կրնայ զայն ծախել եւ մահուան դատապարտել. բայց այդ որդին ալ իր դերը ունի պաշտամունքին մէջ. կրօնական արարողութիւններուն մէջ պաշտօն մը կը կատարէ. իր ներկայութիւնը, որոշ օրերու մէջ, այնքան կարեւոր է որ զաւակ չունեցող Հռոմայեցին ստիպուած է հատ մը որդեգրել այդ օրերուն համար, որպէս զի ծէսերը կատարուին։ Տեսէ՛ք թէ կրօնքը ի՛նչպիսի զօրաւոր կապ մը կ'ապրեցնէ հօր եւ որդւոյն միջեւ։ Գերեզմանին մէջ երկրորդ կեանքի մը կը հաւատան, երջանիկ եւ անդորր կեանքի մը, եթէ գերեզմանական ճաշերը կանոնաւորապէս մատուցուին։ Այսպէս, հայրը համոզուած է թէ այս կեանքէն յետոյ, իր ճակատագիրը կախեալ պիտի ունենայ իր գերեզմանին վրայ իր որդւոյն կողմէ տարուած խնամքէն. եւ որդին իր կողմէն համոզուած է թէ մեռած հայրը աստուած մը պիտի ըլլայ եւ իրեն օգնութեան պիտի կոչէ զայն։

Կրնանք գուշակել թէ այն հաւատալիքները ընտանիքին մէջ ի՛նչպիսի փոխադարձ սէր ու յարգանք կը ծնէին։ Հիները ընտանեկան առաքինութիւններուն մեծարանք անունը կուտային։ Որդւոյն հօրը հանդէպ հնազանդութիւնը, սէրը՝ զոր կը կրէր մօրը նկատմամբ, մեծարանք մըն էր. pietas erga parentes։ Հօր մը սէրը որդւոյն նկատմամբ, մօր մը գորովը, դարձեալ մեծարանք մըն էր. pietas erga liberos։ Ընտանիքին մէջ ամէն բան աստուածային էր։ Պարտականութեան զգացում, բնական սէր, կրօնական գաղափար, այս ամէնը ի մի կը ձուլուէին եւ միեւնոյն բառով մը կը բացատրուէին։ Թերեւս շատ տարօրինակ թուի տան սէրը առաքինութիւններուն մէջ հաշուելը, բայց հիներուն քով այդպէս էր։ Այդ զգացումը խոր ու հզօր էր անոնց հոգիներուն մէջ։ Տեսէք Անտիգոնը որ Տրովադայի դաշտերուն մէջ տառապելով հանդերձ իր հայրենի դաշտերուն կարօտը կը քաշէ։ Տեսէք Ոդիսեւսը, որուն կ'առաջարկեն բոլոր գանձերը ու անմահութիւնն իսկ, բայց մի միայն իր օճախին ծուխը կ'ուզէ տեսնել։ Մինչեւ Կիկերոն յառաջանանք. բանաստեղծ մը չէ այլ եւս, պետական մարդ մըն է որ կ'ըսէ. «Հոս է կրօնքս, հոս են հօրս նախնիքը, չեմ գիտեր ի՛նչպիսի դիւթանք մը կը գտնեմ հոս, որ հոգիիս կը թափանցէ։» Հասկնալու համար թէ նախնական այդ զգացումները ո՛րքան առողջ եւ զօրաւոր եղած էին, պէտք է երեւակայութեամբ անոնց սկզբունքներուն մէջ դնենք ինքզինքնիս պահ մը։ Մեզի համար տունը մի միայն բնակարան մը, շարժուն վայր մըն է. մենք զայն կը թողունք եւ կը մոռնանք առանց մեծ դժուարութեան կամ, եթէ կապուած ալ ըլլանք իսկ, սովորութիւններու կամ յիշատակներու զօրութեամբն է միայն։ Որովհետեւ մեզի համար կրօնքը հոն չէ. մեր աստուածը տիեզերական Աստուածն է եւ մենք զայն ամէն տեղ կը գտնենք։ Բայց հիներուն համար այդպէս չէր, ան որ անոնց օճախին մէջ կը պաշտպանէր զանոնք, մտիկ կ'ընէր անոնց աղօթքներուն եւ կ'ընդունէր անոնց ուխտերը։ Իր բնակարանէն դուրս մարդը աստուծոյ պաշտպանութիւնը չէր զգար իրեն վրայ. դրացիին աստուածը թշնամի աստուած մըն էր։ Այն ատեն մարդ իր տունը կը սիրէր այնպէս ինչպէս այսօր իր եկեղեցին կը սիրէ։

Այսպէս առաջին դարերու հաւատալիքները մարդկութեան այդ մասին բարոյական զարգացման օտար եղած չեն։ Այդ աստուածները սրբութիւն կը հրամայէին եւ կ'արգիլէին արիւն թափելը. արդարութեան գաղափարը, եթէ այդ հաւատալիքէն չծնաւ, գէթ անով զօրացաւ։ Այդ աստուածները հաւասարապէս կը վերաբերէին ընտանիքի մը բոլոր անդամներուն. ընտանիքը այսպէս զօրաւոր կապով միացած կը գտնուէր եւ իր բոլոր անդամները զիրար սիրել եւ յարգել կը սորվէին։ Քանի որ այդ աստուածները տան մէջ կ'ապրէին, մարդը սորվեցաւ սիրել իր տունը, իր տնական եւ հաստատ բնակարանը, որ իր պապերէն կը ժառանգէր եւ կը թողուր իր զաւակներուն, որպէս սրբավայր մը հանգչելու։ Հին օրերու բարոյականը զոր այս հաւատալիքներով կանոնաւորուեցաւ, չէր գիտեր գթութիւնը, բայց կը սորվեցնէր ընտանեկան առաքինութիւնները։ Ընտանիքին մեկուսացումը, այդ ցեղին քով, բարոյականին սկիզբն եղաւ։ Պարտականութիւնները հոն կ'երեւին յստակ, ճշգրիտ, խիստ,

---

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 136

ԹԵՐԹՕՆ

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԳԼՈՒԽ ԺԲ.

ՓՈՐՁՈՒԵԼԻՔ ԲԱՂԴ ՄԸ

Շուները մասնաւոր հոգածութեան առարկայ կը դառնային։ Ամբողջ իր շրջակայքէն դղեակին ձգեցին զանոնք, որպէս զի կռուըցուին եւ իրենց ուժերը վերստանան երկար հանգիստէ մը յետոյ։ Վերջապէս, այդ կենդանիներուն ամէնքն ալ գոհացուցիչ վիճակի մը մէջ կը գտնուէին, եւ եթէ չարաչար չգործածուէին, երկար ճամբորդութեան մը կրնային տոկալ։

Բալխիրները խնամով քննուեցան։ Սառնակոյտերու խորտուբորտ մակերեսը բուռն ընդհարումներու կրնար ենթարկել զանոնք։ Այսպէս անոնց գլխաւոր մասերը, շղթանակները, առաջնախաղակները եւլն. ամրցուցին։ Այդ գործը կը կատարէին առաւելապէս Մաք Նափ եւ իր մարդիկ, որոնք կարելի եղածին չափ հաստատուն դարձուցին այդ բալխիրները։

Ասոնցմէ զատ՝ երկու հատ բալխիրներ շինեցին, մեծ ծաւալով. մէկը մուշտակեղէններու փոխադրութեան յատկացուած, միւսը պաշարներու։ Այդ բալխիրները պիտի քաշուէին ընտանի հիւսիսեղջերուներու կողմէ, որոնք այդ գործին վարժուեցան արդէն։ Մուշտակեղէնները պէտքէն աւելի ծանր գործ մը ըլլալուն, թերեւս աւելի խոհեմ պիտի ըլլար անով չզբաղիլ։ Բայց Ճէսբըր Հօպսըն կ'ուզէր կարելի եղածին չափ փրկել Հուտսըն ծովածոցի Ընկերութեան շահերը։ Մանաւանդ որ, մտքը դրած էր ճամբան ձգել այդ մուշտակները, եթէ երբեք ծանրաբեռն ըլլալով կարաւանին յառաջացման արգելք ըլլային կամ նեղէին զայն։ Բան մը չէին կորսնցներ, քանի որ այդ թանկագին մուշտակները անխուսափելի կերպով կորսուած պիտի մնային, եթէ երբեք գործակալութեան մթերանոցներուն մէջ ձգէին զանոնք։

Գալով պաշարներուն, ատոնք խնդիր։ Ուտելիքները առատ եւ դիւրաւ փոխադրելի ըլլալու էին։ Կարելի չէր սակայն յոյս դնել որսորդութեան արդիւնքներուն վրայ։ Ուտելի որսեր, ճամբան անցնելի ըլլալուն պէս, անշուշտ կանուխէն մեկնած պիտի ըլլային, հարաւային երկիրներ հասնելու համար։

Ուստի պահեստի միս, հիւսիսեղջերուի միս, ապխտուած մսեղէն, չոր ձուկ, պէմմիքան, որոնց մթերքը շատ նուազած էր դժբախտաբար, իսկ թէյ ու շաքար մեծ քանակութեամբ, գինի ու օղի՝ առատ ըմպելիներ պատրաստելու համար, մասնաւոր բալխիրի մը վրայ դրուեցան։ Ճէսբըր Հօպսըն կ'ուզէր իր հետ առնել վառելանիւթ, որովհետեւ վեց հարիւր մղոնէ աւելի ճամբորդութեան մը միջոցին՝ ո՛չ մէկ ծառ, թուփ ու մամուռ պիտի կրնային գտնել ճամբուն վրայ. չէր կարելի նաեւ յոյս դնել ծովէն քշուած խշաբներու եւ փայտերու վրայ։ Բայց այդքան ծանրաբեռնուած ճամբայ ելլելն ալ գործին չէր գար. հարկ էր հրաժարիլ այդ մտադրութենէն։ Բարեբախտաբար, տաք պահող զգեստները չէին պակսեր, բազմաթիւ եւ հանգստաւէտ։ Ի հարկին, մուշտակեղէններու այլեւս ալ պիտի կրնային հագուստ առնել։

Գալով Թոմաս Պլէքի, որ իր կրած ձախողութենէն ի վեր, բոլորովին մեկուսի կեանք մը կը վարէր. խօսք տալով իր ընկերներէն, իր անձնական գործը չպլլելով, տեղեկալին, յանձնաժողովին եւ ուղեւորութեան կատարած խորհրդակցութեան չմասնակցելով, վերջապէս երեւան եկաւ մեկնման օրը որոշուածին պէս։ Բայց այն ատեն ալ զբաղեցաւ զէնքը փոխադրելու յատկացուած բալխիրով, ինչպէս նաեւ իր գործիքներով ու տարրակներով։ Մինչ համբ, չէր կարելի խօսք մը առնել բերնէն։ Ամէն բան մոռցած էր, նոյն իսկ գիտուն մը ըլլալը, արեգական խաւարումին դիտութիւնը ձախողելէն ի վեր։ Ալ հետ ուշադրութիւն իսկ չէր ընծայեր հիւսիսափայլերու եւ ոչ ալ երկնային ուրիշ երեւոյթներու։

Վերջին օրերուն, ամէն ոք այնքան փութաջանութեամբ եւ եռանդով աշխատած էր որ, նոյեմբեր 18ի առտուն, ամէն ինչ պատրաստ էր։

Դժբախտաբար, առաւօտեան դղեակէն չէր կարելի մեկնիլ տակաւին։ Բարեխառնութեան աստիճանը քիչ մը իջած ըլլալուն, ցուրտը բաւական սաստիկ չէր եղած, միօրինակ կերպով պնդացնելու համար գետնին մակերեսը։ Ձիւնը, շատ բարակ, միօրինակ եւ շարունակական կերպով չէր ինկած։ Ճէսբըր Հօպսըն, Մարպր ու Սապին ամէն օր ծովեզերքը կը թափառէին՝ Մէշէլ հրուանդանէն սկսեալ մինչեւ Ծովափիղներու նախկին խաչէն անդին։ Նոյն իսկ, սառնապատ դաշտին վրայ ալ պտըտած էին մէկուկէս մղոնի չափ տեղ։ Այնպէս առուցած էին թէ ճեղքուածներով եւ պեղուածքներով ծածկուած էր կղզին։ Ոչ միայն բալխիրները այլ եւ պարզ հետեւակները անգամ, որոնք աղտոտ են իրենց շարժումներուն մէջ, չպիտի կրնային յառաջանալ։ Տեղակալ Հօպսըն եւ իր ընկերներուն յաջողութիւնները այս կերճանք տեղուանքներու միջոցին՝ ծայրայեղ դժուար էին։ Մէկէ աւելի անգամներ այնպէս կարծեցին թէ այդ յարափոփոխ ու շարժուն պալլերակներուն մէջ կորսուած, չպիտի կրնային ամբողջ դառնալ։

Արդարեւ, այնպէս կը թուէր որ բնութիւնը կատաղօրէն կը պայքարէր այդ տարաբաղդ ձմեռողներուն դէմ։ Նոյեմբեր 18ին եւ 19ին, ջերմաչափը սկսաւ բարձրանալ, մինչ ծանրաչափը կ'իջնէր։ Մթնոլորտական վիճակին մէջ առաջ եկած այս փոփոխութիւնը անխուսափելի արդիւնք մը առաջ բերել կը թուէր։ Միեւնոյն ատեն ցուրտը կը նուազէր եւ երկինքը գոլորշիով կը ծածկուէր։ Ցորեկուայ երկուորեակ աստիճանի (1°-11 սանթիկրատ՝ զերոյէն վեր) սկսաւ ոչ թէ ձիւն այլ անձրեւ տեղալ եւ մեծ քանակութեամբ։ Այս տեղատարափները, բաղդատաբար ջերմին, տեղ տեղ կը հալեցնէին սպիտակ խաւը։ Դիւրին է երեւակայել անձրեւի ջուրերուն ազդեցութիւնը այդ սառնակոյտին վրայ, որ կը հալէր ասկէ։ Կարելի էր ենթադրել թէ մօտալուտ սառնահալում մը տեղի պիտի ունենայ։ Գոլորշիներուն վրայ հեռուէն կայծ քալքալում, ինչպէս ձիւնհալի ատեն։ Տեղակալ Հօպսըն, որ հակառակ այդ դէշ օդին, կղզին հարաւակողմ կ'երթար, օր մը յուսահատ վերադարձաւ։

(Շարունակելի)

[illegible]

ԺՈՒՍԹԻՒԼ ՏԸ ԹՈՒԼԱՆԺ
(Իր «Լա Սիթէ Անթիք» գրքէն)

Թարգմ. Մ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Պ. Ռուզվէլթ.—Ներկայացումներ.—Ըմպանք.—Պատմական բաժակաճառ մը.—Պ. Վիթթէ.—Ամերիկեան կարծիքը։

Բաւիզ, 7 օգոստոս.—Մարքեն աս հեռագիրը առաքուած է Մէյֆլաուըր զբօսանաւը գտնուող իր թղթակցէն.

[illegible]

ԹԷ ԻՆՉ Կ'ՈՒԶԷ ՃԱՊՈՆ

Ճարոնական մեծ կայսրութիւն մը.—Ծայրագոյն Արեւելքի գերակշռութիւնը.—Քորէա.—Չին։

Լոնտոն 7 օգոստոս.—[illegible]

[illegible]

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Ճարոններուն շրջանիկ շարժումը.—Ռուսական բանակը.—Վլատիվոսթոքի մէջ.—Ցրոսել զօրավարը։

Լոնտոն, 7 օգոստ.—[illegible] Տէյլի Թէլէկրաֆ[illegible]

[illegible] 18,000 [illegible] 7,000 [illegible]

[illegible]

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 10 օգոստ.—[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—[illegible]

ԼՈՆՏՈՆ.—[illegible]

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Պ. Վիթթէ [illegible]

ՎԻԷՆՆԱ.—[illegible]

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՔ.—[illegible]

ՓԱՐԻԶ.—[illegible]

—Լինիէվիչ զօրավարը օգոստոս 8 [illegible]

ԼՈՆՏՈՆ.—[illegible]

[illegible]

ՊԵՐԼԻՆ.—(Պաշտօնական).—[illegible]

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պատերազմի մը հետեւանքները.—Անգլիոյ գաղթավայրերը.—Գերման թերթի մը կարծիքը։

Լոնտոն, 7 օգոստ.—Տէյլի Թէլէկրաֆ [illegible]

[illegible]

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները.—Աւստրիական յածանաւակի մը այցելութիւնը.—Դատապարտութիւն մը։

Վիեննա, 6 օգոստոս.—Աւստրիական յածանաւակ մը, Քայզէր Ֆրանց-Եոզէֆ, [illegible]

[illegible]

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԸ

Գերման կառավարութեան յղած հրահանգները իր դեսպանին.—Դէպ ի Մարոք ճնշական ճամբորդութիւն մը։

Թանժէր, 8 օգոստոս.—(Թայմզ Թղթակցէն).—[illegible]

[illegible]

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՓՐԻԿԷ

Հարաւ-արեւմտեան Ափրիկէի ըմբոստները.—Լրագիրներուն կարծիքը.—Գաղթային ապարդիւն պատերազմ մը.—Եղած կորուստները։

Պերլին (Թանի Թղթակցէն), 6 օգոստոս.—[illegible]

[illegible] 1043 [illegible] 67 [illegible] 546 [illegible] 58 [illegible] 230 [illegible] 13,853 [illegible] 665 [illegible] 5000 [illegible]

[illegible] Ափրիկէ։ [illegible] 800 [illegible] 72 [illegible]

ԺԱԼԻՒՋՈՅԻ ԳՈՐԾԸ

Պատուիրակներու գումարումը յետաձգուած.—Պ. Պուրժուայի յայտարարութիւնները.—Բրէնդանի Ընկերութեան վիճակը

Բարիզ, 3 օգոստոս.—[illegible]

[illegible] 35 [illegible] 14 [illegible] 25 [illegible] 11 [illegible] 11 [illegible]

Ներքին Լուրեր

ՆԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—[illegible]

[illegible]

ԵԼՄՏԱԿԱՆ [illegible]

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—[illegible]

—[illegible]

ՀԱԼԷՊԻ ՆԱՀԱՆԳԸ.—[illegible]

ԱՆԳԼԻՈՅ [illegible]

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ [illegible]

տ'Արնաւ կամաց, Օսմ. Պանքային Տնօրէններէն Գ. Նիտ եւ այլն։

ՀԱԼՔԱԼԸԻ երկրագործական վարժարանին այս տարուան շրջանաւարտներուն թիւն է տասնչորս, որոնց երեքը Հայ են՝ Գնդամ էֆ. Կ. Պոլսեցի, Գառնիկ էֆ. Տարտանեան ու Գրիգոր էֆ. Կնմլեճեան։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— Իգտամ կ'իմանայ թէ երէկ առեւտրական երկրորդ դատարանը սնանկ հռչակեր է՝ Պոլիս, Ցիւնտէնճըլար Նօքաւշը հաստատուած մանիֆաթուրայի վաճառական Թէքզեան եւ Քարամանեան Ընկերութիւնը։ Նոյն թերթը կ'ըսէ թէ բոլոր պարտքը հազար ոսկիի չափ է։

—Իգտամ կը ծանուցանէ նաեւ թէ առեւտրական երկրորդ դատարանը երէկ սնանկ հռչակեր է մանիֆաթուրայի վաճառական Զէնագեան ու Սամանճեան Ընկերութիւնը՝ Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Քամանտօ խանին 4 թիւ սենեակին մէջ հաստատուած։

ԱՆԱՏՈԼԸԻ երկաթուղիի Ընկերութիւնը որ հաստատման օրէն ի վեր այնքան կարեւոր ու օգտակար ծառայութիւններ կը մատուցանէ երկրին եւ, իր գիծերուն անցած նահանգներուն մէջ վաճառականութիւնը ու երկրագործութիւնը հետզհետէ աւելի կը զարգանան, այս անգամ ալ զեղչել նոր սակացոյց մը պատրաստած է, որ կայս. Գահակալութեան տարեդարձին օրը՝ այսինքն օգոստոս 19էն պիտի սկսի գործադրուիլ։ Ընկերութեան այս որոշումը մեծապէս գնահատելի է և արգիւնքը բեղմնաւոր վարիչներուն։ Այդ կերպով թէ՛ ժողովուրդը, թէ երկրին վաճառականութիւնը եւ թէ նոյն իսկ Ընկերութիւնը պիտի օգտուին, վասն զի փոխադրութիւնները պիտի շատնան եւ դէպ ի օգտուելու գեղատեսիլ վայրեր ամառանոցի գացողներուն թիւը պիտի բազմանայ։ Նոր սակացոյցը, հինին հետ բաղդատելով, հարիւրին երեսունէն-ինչ զեղչ մը կը ներէ։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ Թաղականութեան կողմէ տասը հազար ոսկիի ծախքով կառուցուած Համիտիէ հիւանդանոցին տարեկան ծախքին համար, որ վեց հազար ոսկիի չափ է, մասամբ փոխարէն մը ըլլալու նպատակով արտօնութիւն խնդրուած է վիճակահանութիւն մը կազմակերպելու՝ Իզմիրի արհեստագործական վարժարանին վիճակահանութեան նման։ Պետական Խորհուրդը հաւանութիւն յայտնեց Սէլանիկի կուսակալութեան կողմէ այդ առթիւ եղած զեկոյցին եւ խնդիրը մատուցուեցաւ Բ. Դրան։

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Սէլանիկի լրագիրները կ'ըսեն թէ տեղւոյն հարուստ Հրէաներէն Խաիմ Տօքալօ էֆ. քառասուն հազար ոսկի արժող իր կալուածները նուիրեր է բարենպատակ գործերու։ Կ'ըսուի թէ մտադիր է նաեւ իր ամբողջ հարստութիւնը կտակել բարեգործական հաստատութեանց։

ԳՐՈՒՍԱՅԷՆ կը գրեն թէ մետաքսի գինը բաւական կը բարձրանայ եւ թէ յոյսեր կ'երեւայ որ այս տարուան արտադրութիւնը կարեւոր հասոյթներ պիտի ապահովէ։ Անցեալ տարի այս միջոցին հազիւ 1,300,000 քիլօ խոզակ ծախուած էր, մինչդեռ այս տարի 1,850,000 քիլօ է։ Մետաքսի քիլօն մինչեւ 154 ղրուշ կը ծախուի։ Կը կարծուի թէ նոր խոզակն ալ անցեալ տարիէն շատ պիտի ըլլայ եւ գիներու բարձրացումը պիտի շարունակէ՝ ուրկէ պիտի օգտուին նոյն գործով զբաղողները։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ մէջ չորեքշաբթի օրը ժանտախտէ մեռած երեք մարդու դիակներ գտնուեր են։

ԱՏԱԼԻՈՅ քաղաքին մէջ չորեքշաբթի օրն ալ ժանտախտէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՇԻԹՈՐԱՅԻ նոր կուսակալ Ֆէրիք Մուսթաֆա Նուրի փաշայի կողմէ ձեռք առնուած միջոցներու շնորհիւ, առաջքը առնուեր է երկու գիւղերու ժողովրդեան մէջեւ ժամանակէ մը ի վեր տիրող ըմբոստութեան։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ պանքային դրամագլուխը վեց միլիոն ֆր.ի բարձրացաւ, 2,700,000 ֆր.ի պահեստի գումարն ալ հաշուելով։ Վերջերս Գանիէրէի եւ Ալեքսանդրիայի մէջ ալ ճիւղեր հաստատուած են։

ՔԱՐԻՒՂ.—Վերջերս Կ. Պոլիս բերուեցան 45,000 սնտուկ ամերիկեան քարիւղ, որոնք Զուլալճըլըի մթերանոցը յանձնուեցան։

ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԻՒՆ.— Ապտիւլգատէր պէյ անուն անձ մը Օսմ. Պանքային վրայ տրուած 150 ոսկինոց չէք մը կեղծեր էր։ Ճեմիլ անուն մարդ մը գտաւ չէքը եւ ուղղակի Պոլիս, Աքսէրայ, Ղուրէպա Հիւսէյին Աղա թաղին իմամ Թէվֆիք էֆ.ի դիմեց, ըսելով որ ապահովութեան սնտուկէն դրամ պէտք գա՞ծէ, սակայն կիրքը կեղծուած է, ուստի իմացուցած պէտք մը պէտք ... իր նոր կիրքը վաւերացնելու համար։ Իմամ Թէվֆիք էֆ. ալ առաւ հարկ եղած իմացուցումը։ Ճեմիլ այդ իմացուցումը առնելով պէտ, իսկոյն աւրեց իր կիրքին օրինակը զոր իմամը վաւերացուցած էր. անոր տեղ Ապտիւլգատէր անուն կնիքով կնքեց եւ Օսմ. Պանքան դիմեց։ Պանքային պաշտօնեաները ստանալով իմամին վաւերացումը, հարիւր լիրան սակին յանձնեցին։ Ապտիւլգատէր էֆ. քանի մը օր ետքը Պանքային ծանուց թէ չէքը կորսուած է, բայց Պանքան ստամբոլէն հաստատեց թէ դրամը վճարուած է։ Իմամ Թէվֆիք էֆ.է տեղեկութիւն ուզուեցաւ, որ իրողութիւնը պատմեց։ Ոստիկանութիւնը իմանալով ձերբակալեց Ճեմիլը որ խոստովանեցաւ գործած խարդախութիւնը։ Ճեմիլ դատարանի յանձնուելով դատապարտուեցաւ մէկ տարուան բանտարկութեան եւ հարիւր լիրայի տուգանքի հատուցմանը։

ԲԷՐԱՅԻ Միմար փողոցին մէջ անպարկեշտ կնոջ մը՝ Բոթինայի՝ տունը փախած 18 տարեկան Միխալ Ն. էֆ. դաշոյնով ինքզինքը վիրաւորեց կուրծքին ձախ կողմէն։ Կատարուած քննութենէ հասկցուեցաւ թէ Միխալ դաշտերկրացի էր եւ Բոթինայի դրամովը կ'ապրէր. երէկ առաւօտ ալ դրամ ուզեց, սակայն Բոթինա մերժեց։ Միխալ անոր վրայ անձնասպանութեան փորձ մը կատարեր է կնոջ համակրութիւնը հրաւիրելու համար իր վրայ։

ԾՈՎԻ ԱՐԿԱԾ.— Աւչի օրը անանուն նաւարկութեան ... Ռիֆիք պէյ եւ երկու ընկերները՝ Բէհլիվան Ալի էֆ. ու Համտի պէյ, մակոյկով Փաշա Պաղչէէն Սալըթառի դացին։ Վերադարձին ալ, Սալըթառէէն մինչեւ Տոլմապաղչէ մակոյկով եկած. այդ միջոցին արեւելեան սաստիկ հով մը կը փչէր։ Ծովափէն հեռանալէ ետքը բայց փոթորիկին սաստկութենէն մակոյկը կործանուեցաւ եւ շրջեցաւ. անձերն ալ ծովը ինկան եւ սկսան լողալ։ Պէյքոզի ծովեզերքի կեցող պահականութեան նաւակէն մակոյկներ ղրկուեցան, սակայն հասնելէն առաջ հովին սաստկութենէն շատ ալ ժամանեցին։ Ռիֆիք պէյ ու Բէհլիվան Ալի էֆ. խեղդուեցան. իսկ Համտի պէյ ալ ու ... մակոյկը ազատուեցաւ։ Խեղդուածներուն մարմինները բերուեցան Բէհլիվան Ալի էֆ.ի մարմինը գտնուեցաւ։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ իրիկուան ժամ 12ին, Թրամուէյի կառք մը, Ազապքափուէն Բարմաք Գապու գացած ատեն, վեց տարեկան աղայ մը կոխոտեց։ Անիւները անցան աղուն վրայէն եւ ձախ ոտքը ծռմռելով վիրաւորեցին։ Տղուն կեանքը վտանգի մէջ է։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Այս առաւօտ ժամ 9 1/2ին Ֆէրիքէօյի եւ Թաթավլայի մէջտեղը, Պիւճիւք փողոց, հրդեհ ծագեցաւ ճարտարապետ Տիմիթրիի փայտաշէն տունէն։ Այդ տունը եւ կից գտնուած ուրիշ տուն մը այրեցան։ Այրած երկու տուները 600 ոսկիի ապահովագրուած էին Լօնտօն Ինշուրընս Ընկերութեան եւ կարասիները ալ 200 ոսկիի։

—Այսօր, ժամ 4 1/2ին, Ղալաթիա Իւճիւնճիւ խանին մէջ Ֆօլիէի պետարք ծախող վաճառականի մը սենեակը բռնկեցաւ, սակայն կարելի եղաւ շուտով մարել։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ Կայսերական Պալատ գնաց, իր հետ առնելով Ա. գործակատար Արիս էֆ.ը։

—Հայէն Իլեան զօրավար Մաշիշեան այս միջոցին Երուսաղէմ գտնուելով, այցելեր է Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին, որուն յանձներ է Մենելիք կայսեր մէկ շնորհակալութեան նամակը եւ ձեռագիր խաչ մը իբր նուէր։ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք պատասխանով ընդունեց է զօրավար Մաշիշեան, որ կէս ժամ տեսակցելէ ետքը մեկներ է։ Այս ի դիմաց Ս. Պատրիարքին փոխադարձ այցելութեան գացեր է Տ. Մաղաքիա եպիսկ.։

—Էսիրէէի առաջնորդական ընտրութիւնը կատարուելով, Գաւառական Ժողովոյ քուէից մեծամասնութեամբ առաջնորդ ընտրուեր է Տ. Դանիէլ Վ. Յակոբեան, որուն պաշտօնին հաստատութիւնը խնդրուած է Պատրիարքարանէն, մինչ միւս կողմէ ալ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք կ'ուզէ զինքը ժառանգաւորաց վարժարանի տեսչութեան։ Խառն Ժողովը պիտի որոշէ թէ ի՛նչ պէտք է ընել այս պարագային մէջ։

—Ազգ. Հիւանդանոցի երրորդ Թեւին շինութեան ձեռնարկուեցաւ ասկէ օր եւ սկսան պեղումները։

—Բուժէլի Հիսարի Թաղ. Խորհուրդը եկեղեցւոյ տօնախմբութեան առթիւ թէեւ յատկապէս հրաւիրած էր Ս. Պատրիարքը, Ս. Պատարագ մատուցանելու, սակայն Ն. Սրբազնութիւնը տկար ըլլալով չկրցաւ ընդունել Թաղ. Խորհրդոյ հրաւէրը։

—Գալֆաեան աղջկանց որբանոցին մէջ զեղծումներու եւ անկանոնութեանց մասին կը գրուի։ Ըստ յայտնուած է որ աղջիկներու կրթութեան յառաջդիմութեան տարի ցուցադրելով նիւթական օգնութիւն մը առաջ բերել որբանոցին համար։ Նոյնպէս մատակարարութիւն կայ որբանոցէն ամէնէն յարգուածին Համ զրկել՝ կառավարելով համար նկարչութեան արհեստը եւ վերադարձին աւելի ընդարձակ կերպով ուսուցանելու այս գեղարուեստը Որբանոցին մէջ։ Բարեխօր աղջկան մը յանձն առած է այդ օրիորդին բոլոր ծախքերը հոգալ։

—Աւետիք Դիարպէքիրի փոխ-առաջնորդ Տ. Մեսրոպ Վ.ը. Նորայեան Պոլիս եկած է։ Նորընտիր վաղարշապատիւը իրենց անդամներէն պատուոյ ըրած ըլլալով, առաջ վաղը տանելով ալ Պոլիս կը հասնին, Ս. Պատրիարքին Ախէ համբուրելու համար։

—Զարմարայէն կը գրեն մեզ յուլիս 20 թուով թէ նախընթաց շաբթուան ամսի ա. ննջեր է տեղւոյն ազգ. երկսեռ վարժարանի տարեկան քննութեան հանդէսը, երգերով ու արտասանութիւններով։ Սմբատ էֆ. Չէօմէքճեան Թուրքերէն բանախօսութիւն մը կարդացեր է, բարեմաղթութիւններ ընելով Կայսերական արքունութեան համար, Նորին Վեհ. Ձեռնամբերութեան։ Ցետոյ, Տէրբ. Գասպարեան էֆ. համարատուութիւնն ըրեր է դպրոցին ուսումնական վիճակին եւ աշակերտներուն յառաջդիմութեանը, եւ իր բանախօսութիւնն աւարտեց՝ Երախտագիտութիւն մատուցանելով Ն. Կ. Վեհափառութեան կրթասէր բարձր հովանիին համար։

—Մուշի Նորընտիր Առաջնորդ Տ. Կորիւն վրդ. Եւլիֆէրէճեանի պաշտօնը հաստատող Կայս. Պէրաթը, երէկ, Պատրիարքարանի գործակատարութեան միջոցաւ յանձնուեցաւ Պատրիարքարանին։

—Տնտեսական Խորհուրդը իր չորեքշաբթի օրուան նիստին մէջ հետեւեալ որոշումները առաւ.—

1.— Բէշիկթաշի Թաղ. Խորհուրդը Տօլապ Տէրէի Աշըգեանեանց ազգ. վարժարանին նորոգութեան կարօտ վիճակը պարզելով Տնօրէնութիւն խնդրած էր, Խորհուրդը պաշտօն յանձնեց անդամակիցներէն Տանձիկեան Սարգիս էֆ.ի Թաղ. Խորհրդոյ հետ խորհրդակցութեամբ, շէնքին վիճակը առաւելագոյն ճարտարապետական քննութեամբ եւ նորոգութեանց մասին կարեւոր կարգադրութիւնները առնելով՝ յայտագրել Տնտես. Խորհրդին, քառ այնմ հարկ եղածը ընելու համար։

2.— Ալէմտաղի Թաղ. Խորհուրդը գիւղին եկեղեցիին եւ չրջապատներուն ինչ ինչ մասերուն նորոգութեան համար, Տնտես. Խորհրդոյ կողմէ տակէ առաջ իրեն եղած յանձնարարութիւնները կատարած ըլլալով, Խորհուրդը որոշեց որ առաջ ձեռնարկել ալ նորոգութեանց, եւ այս մասին կարեւոր հրահանգները առնելու համար իր յառաջիկայ նիստին հրաւիրեց յանձնառու ճարտարապետ Մինասեան էֆ. Ալեքսանքեանը։

3.— Տարտանէլի Թաղ. Խորհրդոյ մէկ գրին վրայ, որ կը վերաբերէր տեղւոյն ընդգներէն Աղարեան էֆ.ի կողմէ քաղաքին Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ նուիրել արբու մոմ փոխանցման խնդրոյն, Խորհուրդը խնդրուած հրահանգները առնելով՝ հաղորդեց Տարտանէլի Թաղ. Խորհրդոյ, քառ այնմ ի գործ դնելու համար պէտք եղածները։

4 — Իզմիրի առաջնորդարանէն ազդուած գրութեան մը վրայ, Խորհուրդը աւանդութեան առաւ Լաթիֆեան հանգուցեալ Յովհաննէս Ամիրայի կողմէ Անկայ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն նուիրեալ Սեզբէք ագարակին ծախու խնդիրը եւ պէտքը զգալով տեղւոյն վրայ մասնաւոր անձի մը ալ լիազօրութեամբը, անոր ձեռօք գործը վերջնապէս կարգադրուելու համար, գրեց Անկայ Դաւառ. Վարչութեան եւ յանձնարարեց յարմար եւ ձեռնհաս մէկը նշանակել՝ Իզմիրի մէջ, որոնց հետ որ անկ է, հարկ եղած բանակցութիւնները կատարելու եւ Խորհրդոյ հրահանգաց համաձայն գործը կարգադրելու համար։

Խորհուրդը առանցմէ զատ զբաղեցաւ ազգ. զանազան հաստատութեանց պատկանեալ կալուածոց, կալուածական եւ հաշուական խնդրոց Տնօրէնութեամբ։

—Պատրիարքարանէ մէջ երէկ 13 նշանախօսութիւններ տեղի ունեցան։

—Կեդրոնական Վարժարանի մէջ, առաջիկայ նոր տարեշրջանէն սկսեալ, Տաքթ. Թօրճեան պիտի սկսի աւանդել մանկավարժութեան պատմութիւնը։

—Հայ Համբէրեանց Պատրիարքարանի Վարչական Ժողովը նիստ գումարեց նախընթաց օր, նախագահութեամբ Կ. Պատրիարք Տ. Սապպաղեան Սրբազանին։ Օրակարգի խնդիրն էր Պատրիարքական Փոխանորդի ընտրութիւնը։ Թէեւ այս ընտրութիւնը որոշուած էր յանձնել Սրբականաց Ժողովին, սակայն վերջին պահուն ժողովը նկատելով որ անհրաժեշտ է անմիջական Տնօրէնութիւն մը ընել, Փոխանորդի տեղ ժամանակ կերպով Կ-Պատրիարքի օգնական որոշեց ընտրել Հայ Համբէրեանց Առաջնորդ Կարապետ եպիսկ. Բէշուրեանը. որ Կ. Պոլիս կը գտնուի այժմ։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ վաճառական Սիմոն աղայի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցին։ Կարապետ էֆ. Պասմաճեան 108, Մինասեան էֆ. Պէզազեան 108, Տօքթ. Պենոն Պէզազեան 108, Եղբարք Թաշճեաններ 108 ղրուշ։

—Ի Նիկոմիդիա հանգուցեալ Օր. Եւնիկէ Ճէրբաճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցին Օննիկ էֆ. Բիւրաճեան, ի Նիկոմիդիա։

—Վաղամեռիկ Օր. Բերսաբէ Տօլամճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 60 ղրուշ նուիրած է Հիւանդանոցին Արամ էֆ. Նալպանտեան։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Դաղցենիք գեղեցկութեան, Առողջութեան եւ Երկայնակեցութեան։ Բրոֆ. Պօլ Լէյնըրթէ։ Թարգմանեց Անգլիերէնէ, Սամուէլ Գ. Վարժապետեան։ Կ. Պոլիս, Տպագրութիւն, Յ. Մաթթէոսեան, 1905։

Հետաքրքրաշարժ, հրապուրիչ, զբօսալի եւ ամէն անձի ալ համար յոյժ պիտանի գրքոյկ մը 248 երեսներէ բաղկացեալ։ Թղթակազմին գինն է 8 դահ., Լաթակազմինը՝ 10 դահ.։ 10է աւելի գնողներու 15 առ հարիւր եւ 50է աւելի գնողներու 20 առ հարիւր զեղչ։ Դաւրաէն պատուիրողները հատին մէկ ղրուշ աւելի կը վճարեն փոստային ծախքերու համար։ 1—5

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲՈՐԹՍՄԱՈՒԹ, 9 օգոստոս.— Հաշտութեան բանակցութեանց ռուսական ու ճափոնական պատուիրակներուն այս օրուան գումարումը գրեթէ մէկ ժամ տեւեց։ Ինչպէս երէկ ծանուցուեցաւ, երկու կողմի յանձնարարագիրները փոխադարձ հաւանութեան արժանացան, բայց այդ միջոցին առ միջոցէպը պատահեցաւ.—Ճափոնական պատուիրակ Պարոն Քոմուրայի յանձնարարագիրը մէկ քանի արտադրութիւններ կը պարունակէր, որ սակայն անոր իրաւասութեան հիմը չէր փոխեր։ Պարոն Քոմուրա այդ պարագան բացատրեց, յայտարարելով որ իսկոյն մարդ պիտի ղրկէ իր յանձնարարագրին պաշտօնական օրինակը բերել տալու համար, զոր մէկտեղ բերած չէլլալուն համար կը ցաւէր։ Գ. Վիթթէ պատասխանեց թէ հարկ չկայ բերել տալու, վասն զի այդ յայտարարութիւնը բաւական է։ Սոյն աղբիւրը կը ծանուցանէ թէ Պարոն Քոմուրա կը կարծէր թէ այս օրուան նիստին մէջ որ եւ է ձեւակերպութիւն պիտի չկատարուի, եւ այդ պատճառաւ հետը չէր բերած յանձնարարագրին պաշտօնական օրինակը։

—Պատուիրակներէն մէկը յայտարարեց թէ բանակցութիւնները մինչեւ հիմա գոհացուցիչ կերպով առաջ կը տարուին։

—Ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ.
—Այս օրուան նիստին մէջ Գ. Քոմուրա ռուսական պատուիրակներուն յանձնեց ճափոնի պայմանները պարունակող գրութիւնը։ Ըստ յայտնութեան Գ. Վիթթէ եւ Գ. Ռոզէնի թէ այդ պայմանները չափաւոր են. եւ յոյս յայտնեց թէ պիտի ընդունուին իբրեւ հիմ կատարուելիք բանակցութեանց։ Գ. Վ. թէ անկեղծօրէն պատասխանեց թէ ինք ալ կը յուսայ որ տեւական հաշտութիւն մը հաստատուի։

ԲԱՐԻԶ.— Գերմանացի շինուորական գրագէտները բացայայտապէս կը հրաւիրեն Ռուսիան որ պատերազմը շարունակէ։ Ռուսիոյ կառավարական շրջանակները այնպէս կը նկատեն թէ բանակցութիւնները առաջին նիստէն պիտի խզուին։ Թօքիօյի մէջ կը կարծուի թէ բանակցութիւնները հաշտարար արդիւնք մը պիտի չունենան։

—Թան յօդուած մը հրատարակելով կ'ըսէ թէ այն նոր գործողութիւնները զորս Ճափոնները ռուսական հողերուն դէմ պատրաստելու երեւոյթը ունին, ցոյց կուտան թէ հաշտութիւնը շատ բան կը կորսնցնէ կնքուելու հաւանականութիւններէն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բարթէմաութէն առնուած հեռագիր մը նշելով յոռետեսութիւնը հետզհետէ կը աճի հաշտութեան մասին։ Զի յուսացուիր որ նպաստաւոր արդիւնք մը ձեռք բերուի։

ԲԱՐԻԶ.—Ռուսիոյ ընդհանուր ապաւոյթը բացայայտապէս կը հերքէ այն զրոյցը թէ Լինէվէէ զօրավարը հիւանդ է։

—Բեզելովիէսքէն կը հեռագրեն թէ Մանչուրիոյ ռուսական բանակին զօրավարները մարդուն կերպով ոչ ինչ տեսակ են իրենց զինուորները՝ մտադրութեամբ մեծ ճակատամարտ մը իբրեւ կանխատեսութիւն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թօքիոյէն հետեւեալը կը հեռագրեն «Սէնթրել Նիւզ»ի.— Քամչաթքա ծովակալը ճափոնական նաւատորմիղներ ղրկեց Քամչաթքա եւ Օխոց Սախալինի հիւսիսային-արեւմտեան կողմը Սիպերիոյ մէջ։ Այդ կարգադրութիւնը մեծ ուրախութեամբ առաջ կը բերէ Թօքիոյի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ, վասն զի ճափոններուն կողմէ մասնաւոր ցոյց կուտայ Սիպերիոյ ռուսական հողերուն վրայ յարձակելու եւ հոն զինուոր ցամաք հանելու։ Մինչդեռ Քամչաթքա Բաւլիլ կղզիներուն եղեր այն ձգտումը կարծելուն կարելի է որ ճափոն իր աւարառութեանը համար անհրաժեշտ կը նկատէ այդ նահանգին ամբողջութիւնը կամ մէկ մասը։ Այս դէպքերը հաւանօրէն ազդելը կը կազմեն ասիական շրջանի մը որ նոր ծովակալութեան մը պիտի ունենայ։

ԹՈՔԻՕ.—Քաղաքը դէպ-ծովակալը կը ծանուցանէ թէ ճափոնական նաւատորմին մէ զրկած է Քամչաթքա եւ ուրիշ մըն ալ Օխոց եւ թէ այդ երկու նաւատորմերը կատարելու վրայ են իրենց համար սահմանուած գործողութիւնները։

ԼՈՆՏՈՆ.—Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ Բորթսմութի մէջ Գ. Վիթթէ ինքը է ծովի բաղնիքէն ելած պահուն. որով առտուընը թէթեւապէս վիրաւորեր է։ Մրցումը ծանր չէ։

ՎԻԷՆՆԱ.—Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ Տէյլի Թէլէկրաֆի թղթակիցը որ արդէն հաղորդած է ռուսական առաջարկը հաշտութեան բանակցութեանց մասին, հիմակ ալ կը հեռագրէ թէ Ռուսիա առ զիջողութիւնները միայն կրնայ ընել.— Ռուսիա պիտի ճանչնայ ճափոնի գերակշռութիւնը Քորէայի վրայ՝ պայմանով սակայն որ ճափոն յանձն առնէ բնաւ ամրութիւններ չշինել ռուսական սահմանագլուխին վրայ։ Ռուսիա կը հրաժարի որ եւ է մասնաւոր իրաւունքէ ճափոնի կողմէ գրաւուած ամէն տեղւոյ հողի վրայ՝ մինչեւ հիւսիսային ծայրը։ Ռուսիա կը թողու Բորթ-Արթուրը, Տալնին ու երկաթուղին, եւ ճափոններուն ձկնորսութեան իրաւունք կուտայ Սախալինի մէջ։ Ռուսիա բաւական կը նկատէ այս պայմանները։

—Տէյլի Թէլէկրաֆի թղթակիցը կը հեռագրէ նաեւ թէ ռուսական միջոցին անկարելի է ճափոնի պայմանները, ուստի կը հաւատայ թէ երբ ճափոն Սախալինի Թողուլու համաձայնի, հաշտութիւնը անխուսափելի պիտի ըլլայ։

—Պատուիրակներու առաջին գումարման մէջ ճափոնական պատուիրակութեան զօրապետ քարտուղարի յայտարարած՝ թէ բանակցութիւնները ըստ լեզուով պիտի կատարուին։ Գ. Վիթթէ ֆրանսերէնը առաջարկեց եւ Պարոն Քոմուրա ալ անգլիերէն։ Ուստի որոշուեցաւ երկու լեզուն ալ գործածել, սակայն պաշտօնական բրոթոքոլը ֆրանսերէն պիտի խմբագրուի։

ԲԱՐԻԶ.—Մաթէն կ'իմանայ թէ ճափոնները ամէն պարագայի մէջ պիտի պնդեն որ հող մը տրուի իրենց եւ երկուքի մէջէն պատերազմական տուգանք մը հատուցուի՝ թէեւ ճափոն մէջ հատուցման կարծեցը հինգ միլիառ կը պահանջէ։

ԲԷՆՏԸՐՍՊՈՒՐԿ.— Նովոյէ Վրէմիա Նիւքէօլին տուած տեղեկութիւն մը կ'իմանայ թէ հաշտութեան բանակցութեանց անյաջողութիւնը գրեթէ անխուսափելի է, վասն զի ճափոնական պայմանները շատ վեր են ռուս պատուիրակներուն տրուած իրաւասութիւններէն։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Դիւերուան հեռագիրներուն մէջ։)

ԲԷՆՏԸՐՍՊՈՒՐԿ.— Նիքօլա կայսրը, այս առաւօտ ժամ 6ին, յանկարծակի Բէթրովսքի Սէլօյի բանակետղը ժամանեց կայսրուհիին հետ։ Կայսրը յանկարծական կերպով զէնքի տակ կոչել տուաւ զինուորները։ Իսկոյն բոլոր զինուորները մարզանքի դաշտը հաւաքուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Այն լուրը թէ Գերմանիոյ կայսրը պաշտօնապէս պիտի ընդունի անգլիական նաւատորմը, շատ լաւ տպաւորութիւն մը գործած է անգլիական թերթերուն վրայ։ Այդ պարագային մէջ նշանակելի թուլացում մը կը նկատեն Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ։

—Լօրտերու եւ Երեսփ. Ժողովները քուէարկեցին անպահարկութեան օրինագիծը։ Խորհրդարանին նստաշրջանը վաղը պիտի փակուի։

ԲԱՐԻԶ.— Գ. Ռովիէաւ Թունուզ գնաց Գ. Ռուվիէի մօտ։ Ընթացիկ գործերը այս միջոցին շատ կարեւորութիւն չունին, միայն Գ. Ռուվիէի դիւանապետ Գ. Մարօ Բարիզ կը մնայ։

—Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովի նստաշրջանը հոկտ. 24ին պիտի վերաբացուի։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բարթէմաութի նաւահանգին մէջ քաղաքապետը ճաշկերոյթ մը տուաւ անգլիացի եւ ֆրանսացի հազար նաւաստիներու։ Շատ ջերմագին բաժակաճառեր խօսուեցան։

—Անգլիոյ ծովային Խորհուրդին կողմէ տրուած ճաշկերոյթին ատեն, շատ փայլուն պարահանդէս մը տեղի ունեցաւ։ Այսօր ֆրանսական նաւատորմին հրամանատարը, սպաներու հետ, Լոնտոն պիտի երթայ մասնաւոր կառախումբով, կիլատհոլի մէջ պիտի կենան կառախումբ մը նշել տալու՝ լօրտ-քաղաքապետին եւ Լոնտոնի արհեստաւորութեան կողմէ։ Հաջորդ կիրակիէն ետքը ֆրանսական դեսպանատան մէջ ընդունելութիւն մը պիտի կատարուի։ Իրիկուան Թրանսացիները Բարթէմաութ պիտի դառնան։

—Կիլտհոլի մէջ տրուած ճաշկերոյթը շատ փայլուն եղաւ։ Քաղաքապետը եւ Բալֆուր ծովակալը բաժակ առաջարկեցին ֆրանսական ու անգլիական նաւատորմերուն համար, փոխադարձաբար անոնց գովեստը ընելով։ Լօրտ-ինէ ֆրանսական դեսպան Գ. Քամպօն ալ ներկայ գտնուեցաւ ճաշկերոյթին։ Ծովակալ Քայեար եւ սպաները իրիկուան Բարթէմաութ դարձան, ուր ճաշկերոյթ մը տրուեցաւ տեղւոյն քաղաքապետին կողմէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 օգոստոս.— Բարթէմաութէն կը հեռագրեն «Սէնթրել Նիւզ»ի թէ ճափոնները ֆրանսերէն գրուած նօթականոցներ են հաշտութեան պայմաններուն նկատմամբ իրենց պահանջումները։ Գ. Վիթթէ եւ Պարոն Ռօզէն հիմա կը քննեն ճափոնական առաջարկութիւնները։ Բանակցութեանց նիստերը ընդհատուած են եւ այն ատեն պիտի վերսկսին երբ ռուսական պատուիրակները պատասխանեն։ Պարոն Քոմուրա որ հետը թղթաւորման մը չունի, բաղդատեց Գ. Մարթէնսի ներկայութեան դէմ։ Գ. Մարթէնս նշանաւոր առաւ իրաւագէտ մըն է եւ կը գտնուի ռուսական պատուիրակներուն հետ։ Ճափոնական պատուիրակին բողոքը հիմնաւոր նկատուելով, Գ. Մարթէնս քաշուեցաւ բանակցութիւններէն։

—Բարթէմաութէն նոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ճափոնական պահանջումները երեկուան Բեզէրապայրի հեռագրութեան են։

ԱԶԴ

Շիրքէթի Խայրիէ

Շիրքէթի Խայրիէի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ շոգենաւերու ժամանակացոյցին մէջ Վասփորէն թիւ 3, 5, 7 եւ 9 եւ կամուրջէն 10, 12 եւ 16 երթեւեկութիւնները պիտի դադրին յառաջիկայ երկուշաբթիէն (յուլիս 31) սկսեալ։ 3—3

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 28 Յուլիս

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միաց. Օ.Ո.		98 12
Ամէնէն բարձր գին	»	98 13
Ամէնէն վար գին	»	98 01
Րումէլիի Երկաթուղի գոց ֆր.		131 25
Ամէնէն բարձր գին	»	131 37
Ամէնէն վար գին	»	131 —

ԲԱՑՈՒՄ 29 Յուլիս

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միացն Ք.Կ.		98 07
Րումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	131 —
Շիրքէթի Խայրիէ		32 —
Օսմանիէ		114 —
Ռէժի		18 —
Օսմ. Պանքա		— —
Ցուհական Պանքա		428 —
Տէրքօս		245 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 05
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7 60
» ժուիսանս		2 77
» պարտաթուղթ		488 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ		513 —
Թրամուէյ		80 —
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		310 —
» » » Բ		269 —
Լավրիոմ		61 —
Անատոլըի երկթ. բաժնեթուղթ		16 50
» » պարտաթղթ.		527 —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 25
Բարիզ » »	ֆր.	22 95
» » » չէք	»	— —
Պէրլին ամսակա չէք	մարք	18 68
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21 93

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87 14
Անգլիական ոսկի	»	109 34
Բօլ Էմբէրիալ	»	90 10
Քրիմից	»	51 10
Մէճիտիէ արծաթ	»	107 37
Մեթալիք	»	— —
Րուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 10 Օգոստոս

Անգլիական Քօնսոլիտէ		90 25
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	89 37
	գոց.	89 63
Օսմանեան Պանքա		13 75
Ռուսական 1888–1889		88 75
Հելլենական 5 %		54 50
» Մոնոբոլ		54 50
Պուլկարական 1892		100 75
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		105 50
Ճափոնական %		88 —
Թրանսվալ		3 18
Ջէրթրըտ		1 81
Փոխանակագիր		25 27 1/2

ԲԱՐԻԶ, 10 Օգոստոս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99 75
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղշ.	90 60
	գոց. »	90 87
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	596 —
Օսմանիէ	»	— —
Րումէլի երկաթուղի	»	132 50
Օսմ. մաքսատուն	»	478 —
Օսմ. Ռէժի	»	413 —
Բրիօուիթէ Թիւրք 4 %	»	511 —
Քրէտի Լիոնէ գուբօնը կտ.	»	1120 —
Իտալական Ռանթ	»	105 10
Սպանիական արտաքին	»	91 32
Աւստրիական	»	101 75
Թրանսվալ	»	81 25
Ռուսական 4 % 1901	»	88 82
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 165
Պալիա Քարասայտըն	»	728 —

ՎԻԷՆՆԱ, 10 Օգոստոս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240 10
Րումէլի երկաթուղի	»	141 75
Օսմ. Ռէժի	»	379 —

ՊԷՐԼԻՆ, 10 Օգոստոս

Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	89 25
Րումէլի երկաթուղի	»	133 30
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 36

ԲՐԻՒՍԷԼ, 10 Օգոստոս

Օսմ. միացեալ պարտք		90 12
Րումէլի երկաթուղի		133 —

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԻՆ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ 1905–1906

Վարժարանիս ԻՆ. տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին։ Նորեկ աշակերտներու մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան օգոստոս 30ին եւ 31ին, իսկ դասերը կանոնաւորապէս կը սկսին սեպտեմբեր 1ին։

Վարժարանս, Թոշակաւոր գիշերօթիկ աշակերտներու ընդունելութեան համար, ունի երկու տեսակ պայման.—Պէտք է վճարել

Ա.) Միանուագ մուտք 3 օսմ. ոսկի
Տարեթոշակ 20 » »
Արձանագրութեան տուրք 1 » »
Ամբողջ ծախքը վարժարանիս վրայ։
Եւ կամ Բ. Առանց մուտքի 12 օսմ. ոսկի տարեթոշակ եւ 1 ոսկի արձանագրութեան տուրք, պայմանաւ սակայն որ աշակերտներու ծնողք հոգան իրենց զաւակաց զգեստի, կօշիկի, կարկատանքի, դասագրքերու եւ դպրոցական այլ պիտոյից, մանկական եւ անկողնոյ, ինչպէս նաեւ դեղօրէից ծախքը, իսկ վարժարանս միայն սնունդ եւ ուսում, եւ հագուստ լուացքի, բժիշկի ու բաղնիքի ծախքը։

Ցերեկօյ Թոշակաւորները պարտին վճարել 6 ական օսմ. ոսկի։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար, ծնողք կամ պաշտպանք կրնան դիմել ի Կ. Պոլիս, Ազգ. Պատրիարքարանը եւ կամ ի Կարին Վարժարանիս Տեսչութեան։

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ
ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
Կարին, 2 յուլիս 1905 3—10

Առաջնակարգ Ընկերութիւն **Հոնկրուազ** Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՓԵՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461.[illegible]35,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԵՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով եւ անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ [illegible], ինչպէս նաեւ ողջերու դրամագլուխ եւ մշտ[illegible] ողջոյց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներ։

ԿԱՐԺԷ ՈՐԵՒԷ ՄԷԿՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԱՉՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԲԱՆԳԱՆ

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Գ. ՏԱՎԻՍՕ եւ Ընկ. Գավաֆեան խան, Թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՔ Ն. ՊԱՐՆԱՍԵԱՆ
Պոլիս Պառնաքան խան

18 27—50

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ
ՍՏԱՄՈՔՍԱՑՒ
Վայրկենապէս կը բուժուին
ՇԱՆՏՐՈՆԻ "ԿՈՒԹ ՏԸ ԲՈԼՈՆԻ„ՈՎ

Ազդեցիկ ընդդէմ
ՍՐՏԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ԲՈՒԼԷՐԻՆԻ ԵՒ ԹԱՆՁ Բ

Բարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, եւ բոլոր դեղարանները

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՎԱՐՁՈՒ ԱՐԿՂԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Պանքային Մասնաճիւղը, Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 347, հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրներու բաժիններ, արժեթուղթեր, զարդեղէններ, թուղթեր եւլն. պահելու համար։ Վարձակալը ապահովութեան ամէն պայմաններու մասին կրնայ վստահ ըլլալ։ Այն գանձարկղը, ուր դրուած են արկղամուրները, հաստատուն ենթակ մը կը ձեւացնէ, [illegible] գործառնութեան կազմէ չինուած [illegible]ով եւ երկաթով, հրդեհի եւ գողի վտանգէն բոլորովին զերծ։ Արկղամուրի մը վարձակալը կրնայ ամենայն ապահովութեամբ եւ հանգստութեամբ առնել իր կտրոնները, ճշդել թուղթերը, դնել կամ վերցնել զարդեղէնները եւլն.։ Այս նպատակաւ՝ հանգստաւէտ դրասենեակ մը դրուած է արկղամուրներուն մօտիկ։ Պանքային Պոլսոյ մասնաճիւղն ալ միեւնոյն առաւելութիւնները կ'ընծայէ հանրութեան, արկղամուրներու վարձակալութեան մասին, [illegible] պահելու համար։ 18—50

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղաւաղ, վատոյժ, հիւանդկոտ տղաքը երբեք չէր սիրեր, միշտ կը փափաքէր գիրուկ, թմբլիկ, զուարթ, կայտառ տղաք ունենալ։ Կատարելապէս համոզուած էր որ [illegible] ունէին, կայտառ եւ կորովի զաւակներու արժանանալու եւ զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր աղէկ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր եւ բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը եւ քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ուժովնար ու կը կայտառանար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց որ եւ է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով եւ չարութիւնը ընելով ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 ամսուէ քը հասած առանց բնաւ հիւանդանալու եւ քաջողջ երիտասարդներ եղան։ Հետեւաբար իբ սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Գոնարարթ փողոց Թ. 17
ՍԱՐԿԻՒՐ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐԸ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ եւ գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի վաճառանոցներուն մէջ։

61 19—26

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէզ	300	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսաւրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	20000
Օսմանլի	300	Կասըընի	1500
Մացիոնիս	2500	[illegible]իւյէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
20 32—50 13 Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՕՍՄ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեֆեր 20 թուակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Քարաքէօյ, Եսիր խան եւ ամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սաաթճ եւ Ռոտիղի, Շէյխ Իւլ Իսլամ խան, Պահճէ գաբու Թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտօ, կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Բեամիլ էֆ., չուկայի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անգլէրօ, Մօտա ճամբայի.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարչի.
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բէրմանց, Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Եղիէն Քրեմէղէ, Թէվէքքէլ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբայի, Թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.
Բ. Սօսմաքիոս, Բէնտիք։
Նոզըլ խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14.
Ղալաթիա Քօօբէրաթիվ վճառան դիմաց։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 9—50

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը
Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին
Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ
1903 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆր. 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որոց կը կազմեն Ընկերութիւնը ու որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 27,670,882։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլիսը մինչեւ հիմա աւելի որ եւ է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլիսներէն աւելի ընդարձակ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ ճամբորդութեան, բնակութեան, մահուան պատճառներուն եւ պատերազմի մասին, ինքնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առթիւ։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետադարձ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետաձգեալ ապահովագրինները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու տուեալ վճար մնացած ապահովագրինները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գործածուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհանուր-Բնիկ գործակալաց
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Պոլիս Հաւիթօլ խան
Վոյվոտա փողոց, Վիթօլիս խան
8—50 Ղալաթիա 22

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՅԱՑԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զատ տեղ. պաղպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքնաղ մետալ առած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա	1. Մեծ փողոց, Գօն Մարչէր դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին։ 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կայարա	1. Սինկէր խան Թիւնէլի առեւ։ 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս	1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։ 2. Սուլթան Պալազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար	Ջարշը պոյը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատունն կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տունը։ 16 33—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դաժօ	1497	Կազօ	1014	Մալմօ	724	Րօզարիօ	136
Ալէքօ	3607	Դանկօ	3903	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դորօօ	393	Հիքօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիքիօ	1735
Արքօսօ	2277	Ցիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մէքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Քաստօ	1822	Ցամբօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սրէքօ	1203
Քորատինօ	1264	Ցուրօ	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Քրավօ	1076	Ցրագօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Քրիւնօ	841	Ցիտամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1033	Թօրիօ	3327
Քըֆֆալօ	4481	Էպզօ	2464	Իտաճօ	5540	Օթէօ	4100	Թոլէտօ	1470
Քէլլօ	1371	Էլտորատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնէարիօ	4036	Թորրիտօ	487
Քուիքօօ	1837	Էրագօ	1841	Քիէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1344	Ֆիտօ	954	Քոլրինօ	2307	Թոլէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դազօ	1024	Ֆինլանտօ	1828	Քոլնօ	1700	Թօլօ	510	Վօլօ	1289
Զէրտկօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Րէալճօ	3229	Վիլթուըն.	2396
Տէսէրօ	1831	Ֆրանչէսքօ	4582	Լէրանզօ	2273	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1350
Դիօ	3697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1243	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլորատօ	4335	Կիկանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։

Ալէփփօ շոգենաւը, նաւապետ Րէյնըրտ։
Սիբիօ շոգենաւը, նաւապետ Սմիթ։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի։

Թայյօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն, օգոստոս 25ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՏ
Թիւ 22—24, Քիւլէհչի Մէհէթ խան, Ղալաթիա 10 14—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.

1905 Մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՅԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ 622

Կայարան		Ամր. և Ձմ. Առաւ.
Գոնիա	մկն.	11 —
Գոչին խան		11 31
Չումրա		12 15
Արբդ Էօրէն		12 43
Մանտասուն		1 12
Գարաման	ժմն. մկն.	1 43 1 58
Սիտրովա		2 24
Այրանճը-Տէրպէնտ		3 14
Ալաքա		3 50
Էրէյլի	ժմն. մկն.	4 15 4 35
Պուլկուրլու ժմն.	իրիկ.	4 50

ԴԱՐՁ 621

Կայարան		Ամր. և Ձմ. Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	5 5
	ժմն.	5 23
Էրէյլի	մկն.	7 20
Ալաքա		7 47
Այրանճը-Տէրպէնտ		8 31
Սիտրովա		9 13
Գարաման	ժմն. մկն.	9 37 9 52
Մանտասուն		10 25
Արբդ Էօրէն		10 54
Չումրա		11 30
Գոչին խան		12 6
Գոնիա ժմն.	իրիկ.	12 35

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Օգոստ. 14ին Անատոլի, Սեւ ծովէն։
» 18ին Լիէժ, Անվէրսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Օգոստ. 15ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 Ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։
15 10—50 Ֆ. ՌԸՓՈՒ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որ՛ շաբաթ երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Ամերիկայ միջեւ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	55[illegible]
Սաքսոնիա	13900	Փաննոնիա	454
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3228
Քամբանիա	12950	Պավիա	2948
Ուլթոնիա	8845	Թիպրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիպերիա	2938
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէֆալիա	7392	Ալէփփօ	218
Աւրանիա	7269	Քէֆալլոնիա	1000

Դիմել առ ՃՈԼԻ Ե ՍԻԿԸՐ
39—50 Joly et Seagor

Մէյմանէճիլ խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա. Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

Cie RUSSE

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Դշ. 26] 8 Իզմիր, Պիրէոս, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բօր-Սայիտ ու Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւին հետ։
Դշ. 26] 8 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կերասոնտ, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։
Դշ. 27] 9 Սեւաստոպոլ ժամը 10ին։
Եշ. 28]10 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս, Խրիմ-Ազով, Օտեսա-Բէքսան, Օտեսա-Նիքոլայեվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
Եշ. 28]10 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Ուր. 29]11 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ. 30]12 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
8—50

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.44 խառն Առաւ.	ԵՐԹ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.46 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.41 խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.43 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
11 15	7 58	ՄԿՆ. Քարաքէօյ Կամուր ԺՄՆ.	3 52	12 16
11 35	8 18	ԺՄՆ. ՄԿՆ.	3 32	11 55
12 —	8 30	ՄԿՆ. Հայտար Փաշա ԺՄՆ.	3 22	11 21
1 5	9 38	ԺՄՆ. ՄԿՆ.	2 13	10 12
1 19	9 52	ՄԿՆ. Բէնտիք ԺՄՆ.	2 —	9 52
1 41	10 17	» Թուզլա »	1 40	9 30
2 3	10 42	» Կէպզէ »	1 18	9 9
2 27	11 4	» Տիլ Իսքէլէսի »	12 48	8 35
2 39	11 15	» Թավշանճըլ »	12 34	8 24
3 —	11 36	» Հէրէքէ »	12 23	8 12
3 21	11 56	» Եարըմճա »	11 56	7 43
3 35	12 9	» Թիւթիւն Չիֆթլիք »	11 44	7 30
3 47	12 23	» Տէրինճէ »	11 33	7 19
4 2	12 37	ԺՄՆ. ՄԿՆ.	11 15	7 3
4 21	— —	ՄԿՆ. Իզմիտ ԺՄՆ.	— —	6 38
5 1		» Պէօյիւք-Տէրպէնտ »		6 2
5 34		» Սափանճա »		5 32
6 1		» Համիտիէ »		5 14
6 48		» Կէյվէ »		4 18
7 14		» Ագ-Հիսար »		3 52
7 49		» Մէքէճէ »		3 23
8 19		» Լէֆքէ »		2 49
8 57		» Վէզիր-Խան »		2 11
9 20		ԺՄՆ. ՄԿՆ.		1 30
9 55		ՄԿՆ. Պիլէճիք ԺՄՆ.		1 20
1 5		» Քարաքէօյ »		12 30
1 49		» Պօզէիւք »		11 54
2 42		» Ին Էօնիւ »		11 17
1 9		» Չուքուր Հիսար »		10 44
1 44		ԺՄՆ. Էսկի Շէհր ՄԿՆ.		10 5
Իրկն.				Առա.

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առաւ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.		Ժ. Վ.
10 25	ՄԿՆ. Էսկի-Շէհիր ԺՄՆ.	1 25
11 7	» Կէօքճէ Քըզըք »	12 45
12 5	» [illegible] Պունար »	12 3
12 59	» Ալփանուս »	11 7
1 41	» Չէֆթէլէր »	10 23
2 41	» Ցէօլէր »	9 35
3 10	» Իհսանիյէ »	8 50
3 34	» Համամ »	8 23
3 44	» Կայալըքէօյ Համամ »	8 14
4 31	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	7 43
5 11	» Պէօյիւք Չօպանլար »	6 50
6 6	» Չայ »	6 3
6 51	» Իսհագլու »	5 10
7 15	» [illegible] »	4 45
7 46	» Ագ Շէհիր »	4 23
8 18	» Արգըթ Քէօյ »	3 43
9 —	» Չավուշճու Քէօյ »	3 5
9 38	» Իլկըն »	2 33
10 25	» Գատըն-Խանը »	1 39
11 20	» Սէրայ-Էօնի »	12 57
11 52	» Մէյտան »	12 17
12 52	» [illegible] »	11 12
1 30	ԺՄՆ. Գօնիա ՄԿՆ.	10 30
Իրկն.		Առա.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առաւ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.		Ժ. Վ.
12 —	ՄԿՆ. Էսկի Շէհիր ԺՄՆ.	10 —
12 44	» Աղ Պունար »	9 18
1 24	» Ալփու Քէօյ »	8 46
2 4	» Պէյլիք Ահուր »	7 58
3 9	» Սարքէօյ »	7 1
3 58	» Պիչէր »	6 4
4 35	» [illegible] »	5 27
5 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	5 —
6 3	» Բօլաթլը »	4 16
7 21	» Մալը Քէօյ »	2 49
8 15	» Սինճան Քէօյ »	1 47
9 —	ԺՄՆ. Էնկիւրիւ ՄԿՆ.	1 —
Իրկն.		Առա.

21—50

ԱԼԱՅՈՒՆԹԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առաւ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
1 5	11 15	ՄԿՆ. Ալայունթ ԺՄՆ.	12 30	10 35
1 25	11 35	ԺՄՆ. Քիօթահիա ՄԿՆ.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՓԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 խառն Առաւ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. խառն Իրիկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 խառն Իրիկն.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. խառն Առաւ.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
6 16		ՄԿՆ. Ատա-Փազար ԺՄՆ.	4 54	
6 34		ԺՄՆ. Համիտիէ ՄԿՆ.	4 36	